

В. Б. Антонович ха селі.

Докотилась і до нас на хуторі сумна звістка про смерть В. Б. Антоновича, і у нас викликала вона великий смуток. Сходять в могилу один по одному щирі сини України, що так багато на своїм віку працювали на користь рідного народу; вмирає старше покоління наших діячів саме тоді, коли починає вже сходити на тій ниві, яку вони так пильно засівали. Не судилось їм побачити на власні очі того великого врожаю, що мусить бути з зерна, посіяного ними; та за свою працю зробили вони вічну пам'ять в серцях усіх, кому дорогі інтереси рідного краю й народу.

Покійного В. Б. Антоновича знали не тільки по учених світах та по великих центрах—чували про його й на наших хуторах та селах і навіть ті люде, що ніколи його не бачили, знають про його велику працю на користь України та про його симпатичну особу, не горду і до всякого добра прихильну. Багато про його розказують, бо він таки й у наших місцях бував, роскопуючи стародавні могили та вчитуючи по них нашу давню старовину. Оце, як пройшла чутка про смерть його, то й пригадалось мені оповідання одного тутешнього чоловіка про те, як приїздив небіжчик до нас свої роскопки робити.

Роскопував якомсь В. Б—ч могилу у липовецькому повіті під Дашевом, чи що. Копали-копали, нарешті—годі: потомились та й зголодніли дуже. Час обідати. Чи хто порадив, чи згадав В. Б—ч Шевченкове „а я в попа обідала“, а тільки пішов він у найближче село до батюшки: пообідаю, думав, та й спочину, бо спека в полі страшенна.

Пришов. Питає наймичка—чого треба? „До батюшки“,— каже професор.

— Батюшка оддыхають. Заждїть трохи, поки встануть.

Сів професор на лаві в пекарні, жде. Перед ним проходить звичайне життя попівської господи; ніхто не звертає уваги на „якогось чоловіка“, що тихенько сидить собі на лаві, до всього пильно придивляючись.

Довгенько довелось чекати.

Нарешті батюшка „встали“. Доводять йому, що там, мовляв, „якийсь чоловік“ дожидає. Вийшов батюшка, поблагословив та й питає:

— Що скажеш?

— Та я до вас—чи не можна спочити та притулок од спеки знайти.

— А хто ж ви такі?— вже дивуючись питається хазяїн.

— Я отут, може чули, у вас під селом курган роскопую... Антонович з Київа...

Почалась тоді метушня!.. Не знали вже хазяїни, де й посадити несподіваного гостя, хоча спершу їм дуже було ніяково, що продержали його в пекарні. Та й малої години не минуло, як ніяковість зникла: зовсім причарував батюшку та сем'ю його В. Б—ч своєю простотою та обихідчатистю. І довго потім у господі всі згадували, як у них „гостював Антонович“.

Це оповідання, що ходить по нашій Липовеччині, тільки одно з цілого циклу таких самих, може легендарних, оповіданнів про скромність та простоту небіжчика, з якими він раз-у-раз обертався до людей. І за це любили його ті маленькі, непомітні люде, з якими доводилось йому стріватись на своїм віку, і смерть його тяжким болем озвалась у їхніх серцях...

Липовчанин.

—